

Souhrnná teritoriální informace:

Mauricius

Zastupitelský úřad České republiky v Pretorii 4. 1. 2022 15:11

Mauricius si i nadále udržuje svou pozici nejvíce „business friendly“ země subsaharské Afriky a současně dosahuje nejlepšího hodnocení v rámci Doing Business (13. pozice ze 190 hodnocených zemí světa) mezi zeměmi subsaharské Afriky. V čele výkonné moci je premiér Pravind Jugnauth. Mauricijský prezident má pouze reprezentativní roli a od konce roku 2019 je jím Prithvirajsing ROOPUN G.C.S.K. Právní systém vychází z anglického obecného práva, napoleonského zákoníku a ústavy z roku 1968.

Globálně integrovaná mauricijská ekonomika zaznamenala v roce 2020 výrazný propad o 14 % kvůli celosvětové pandemii COVID-19. Dvoutměsíční celonárodní „lockdown“ a následná protipandemická opatření omezily příliv turistů a zmrazily související průmyslová odvětví. Celkově se snížila poptávka po mauricijských produktech v Číně a v Evropě, což způsobilo nižší místní produkci i vývoz. Mírné hospodářské oživení se očekává v roce 2021 za předpokladu zlepšení celosvětové pandemie COVID-19. Inflace v roce 2020 dosáhla 3,2 % a nezaměstnanost 6,3 %.

Mauricijská ekonomika je postavená zejména na cestovním ruchu, zemědělství (produkce cukru, rybolov), textilním a oděvním průmyslu a také je významným finančním centrem jižní polokoule.

Mauricius představuje křižovátku, na které se setkávají evropské a asijské (především indické) zvyklosti při obchodních jednáních. Převažuje právě indický styl s ohledem na významnou část populace pocházející z Indie - a to jak hinduistickou, tak i muslimskou. Oproti jednání v Indii a Pákistánu je však Mauricius více ovlivněn evropským stylem, zvláště francouzským. Přestože byl Mauricius britskou kolonií, značný vliv, a to i jazykový, zanechali původní kolonizátoři z Francie.

Mauricius je priakreditovanou zemí Zastupitelského úřadu České republiky v Pretorii.

Základní údaje	
Hlavní město	Port Louis
Počet obyvatel	1,27 mil.
Jazyk	oficiální jazyk francouzština a angličtina; další jazyky: mauricijská kreolština, bhojpuri a hindi
Náboženství	hinduismus (52 %), křesťanství (30 %), islám (17 %)
Státní zřízení	parlamentní republika
Hlava státu	Prithvirajsing Roopun GCSK
Hlava vlády	Pravind Jugnauth
Název měny	mauricijská rupie
Cestování	
Časový posun	+3h (v létě +2h)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	JUDr. Pavel Řezáč
Ekonomický úsek	Ing. Kristýna Maina Chvátalová
Konzulární úsek	Mgr. Alice Mžýková
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	12,4
Hospodářský růst (%)	4,4
Inflace (%)	3,2
Nezaměstnanost (%)	6,3

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

4 Kulturní a obchodní jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchrana, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název: **Mauricijská republika** (ang. Republic of Mauritius)

Prezidenta volí parlament na 5 let a má pouze ceremoniální funkci, prakticky nevykonává téměř žádné pravomoci. Od 2. prosince 2019 nastoupil prezident Prithvirajsing ROOPUN G.C.S.K.

Premiér: **Pravind Kumar JUGNAUTH** (opět zvolen na dalších 5 let, od listopadu 2019). Premiér je v čele výkonné moci a je současně ministrem obrany, domácích záležitostí a vnější komunikace a ministrem ostrova Rodrigues, vzdálených ostrovů a teritoriální integrity.

Zástupcem premiéra je **Louis Steven OBEEGADOO**, který je současně ministrem pro bydlení a plánování využití půdy a ministrem cestovního ruchu.

Jedná se o nejstabilnější demokratický systém v Africe s vysokou mírou respektu k politickým institucím. Ve vládě je úspěšná koalice Aliance Morisien, která si udrží silnou pozici až do příštích voleb v roce 2024.

Seznam dalších ministrů a ministryň:

- 1 Leela Devi DOOKUN-LUCHOOMUN, GCSK - vicepremiérka, ministryně školství, vysokoškolského vzdělání, vědy a technologie;
- 1 Mohammad Anwar HUSNOO - vicepremiér, ministr místního vládnutí a řízení rizik;
- 1 Alan GANOO - ministr zahraničních věcí, regionální integrace a mezinárodního obchodu, ministr pozemní dopravy a lehkých vlaků;
- 1 Renganaden PADAYACHY - ministr financí, hospodářského plánování a rozvoje;
- 1 Georges Pierre LESJONGARD - ministr energetiky a veřejných služeb;
- 1 Fazila JEEWA-DAUREEAWOO, GCSK - ministryně sociální integrace, sociálního zabezpečení a národní solidarity;
- 1 Soomilduth BHOLAH - ministr průmyslového rozvoje, malých a středních podniků a družstev;
- 1 Kavydass RAMANO - ministr životního prostředí, nakládání s pevným odpadem a změny klimatu;
- 1 Mahen Kumar SEERUTTUN - ministr finančních služeb a dobrého vládnutí;
- 1 Maneesh GOBIN - generální prokurátor, ministr pro agrární průmysl a potravinové zabezpečení;
- 1 Jean Christophe Stephan TOUSSAINT - ministr pro posílení role mládeže, sport a rekreaci;
- 1 Mahendranath Sharma HURREERAM - ministr pro národní infrastrukturu a rozvoj komunity;
- 1 Darsanand BALGOBIN - ministr informačních technologií, komunikace a inovací;
- 1 Soodesh Satkam CALLICHURN - ministr práce, rozvoje lidských zdrojů a školení, ministr obchodu a ochrany spotřebitele;
- 1 Kailesh Kumar Singh JAGUTPAL - ministr zdravotnictví a relaxačních zařízení;
- 1 Sudheer MAUDHOO - ministr modré ekonomiky, mořských zdrojů, rybolovu a dopravy;
- 1 Kalpana Devi KOONJOO-SHAH - ministryně rovnosti pohlaví a dobrých životních podmínek rodiny;
- 1 Avinash TEELUCK - ministr umění a kulturního dědictví;
- 1 Teeruthraj HURDOYAL - ministr veřejných služeb, správy a institucionální reformy.

Seznam ministerstev lze nalézt na tomto odkazu.

1.2 Zahraniční politika země

Ostrovní stát je součástí Africké kontinentální zóny volného obchodu (AfCFTA).

Mauricius udržuje silné vazby se svými hlavními obchodními partnery, Čínou a Indií. Od ledna 2021 vstoupila v platnost Dohoda o volném obchodě mezi Mauriciem a Čínou. Dohoda zahrnuje více než 40 odvětví, včetně finančních služeb, telekomunikací a profesionálních služeb. S

Indií Mauricius podepsal Dohodu o komplexní hospodářské spolupráci a partnerství o volném obchodu v polovině února 2021, na jejímž základě bude Mauricius těžit z preferenčního přístupu na trh do Indie u více než 600 produktů, včetně mražených ryb, speciálního cukru a oděvů, což jsou hlavní vývozy Mauricia.

1.3 Obyvatelstvo

Demografické ukazatele:

- 1 Počet obyvatel: 1 272 605 (2019)
- 1 Hustota osídlení na km²: 653 obyvatel/km²
- 1 Rozloha: 2040 km² (ostrov Mauricius 1865 km²; zbytek ostrov Rodrigues, Agalega a St Brandon)
- 1 Průměrný roční přírůstek obyv.: 0,1 % (průměr za ostrovy)

Hlavní město je **Port Louis** (118,8 tis. obyv.), a další města: Beau Bassin-Rose Hill (104,1 tis. obyv.), Vacoas-Phoenix (106 tis. obyv.), Curepipe (78,7 tis. obyv.) a Quatre Bornes (77,3 tis. obyv.).

Podnebí: subtropické

Národnostní složení:

- 1 52 % - mauricijští Indové (Hindu)
- 1 27 % - Kreolové (původně otroci z Afriky a Madagaskaru)
- 1 17 % - mauricijští Indové (Islám)
- 1 2 % - mauricijští Číňané
- 1 2 % - mauricijští Francouzi (ekonomicky nejsilnější skupina)

Náboženské složení:

- 1 52 % - hinduisté
- 1 30 % - katolíci (včetně Kreolů a většiny Číňanů - převážně římských, velmi malé procento protestanti)
- 1 17 % - muslimové
- 1 1 % - ostatní (budhisté)

2 Ekonomika

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

Globálně integrovaná mauricijská ekonomika zaznamenala v roce 2020 výrazný propad o 10,4 % kvůli celosvětové pandemii COVID-19. Dvuměsíční celonárodní „lockdown“ a následná protipandemická opatření omezily příliv turistů a zmrazily související průmyslová odvětví. Celkově se snížila poptávka po mauricijských produktech v Číně a v Evropě, což způsobilo nižší místní produkci i vývoz. Mírné hospodářské oživení se očekává v roce 2021 na 4,4 % za předpokladu zlepšení celosvětové pandemie COVID-19. Míra inflace se v roce 2020 příliš nezvýšila z důvodu celosvětového propadu cen a dosáhla 2,5 %. V roce 2021 se očekává její mírný nárůst na 3,2 % kvůli růst světových cen komodit. I přes očekávaný nárůst inflace by centrální banka neměla v následujícím období změnit svou úrokovou míru.

Kvůli významnému propadu mauricijské ekonomiky z důvodu COVID-19 vláda zvýšila veřejné výdaje, aby podpořila místní podniky a obyvatele. Byly zavedeny speciální podpůrné programy pro nezranitelnější domácnosti a pro malé a střední podniky. Vyšší vládní výdaje také směřovaly do zlepšení zdravotní péče. Veřejný dluh v roce 2020 dosáhl 73 % a očekává se jeho další zvýšení a nezbytná konsolidace v budoucím období. Míra nezaměstnanosti se překvapivě příliš nezvýšila v roce 2020 a další vývoj bude záležet na vývoji v roce 2021.

Mauricius se dlouhodobě potýká s obchodním deficitem, protože musí dovážet mnoho produktů a světové ceny komodit neustále rostou. V roce 2020 se však dovozy mírně snížily a to včetně vývozu, a to z důvodu snížené domácí i zahraniční poptávky. Obchodní bilance dosáhla v roce 2020 schodku ve výši -2,2 mld. USD. V roce 2021 se očekává opětovný nárůst a podpora mauricijských vývozu i díky plánovaným obchodním dohodám s Čínou a Indií.

Mauricius si i nadále udržuje svou pozici nejlépe „business friendly“ země subsaharské Afriky a díky změnám v legislativě se Mauricius dostal na svou historicky nejlepší pozici v hodnocení Doing Business, když se posunul z 20. na 13. místo z celkově hodnocených 190 zemí světa. Mezi nejlepších 10 zemí světa se umístil u ukazatelů placení daní a vydávání stavebních povolení. Mauricijská vláda má za cíl vybudovat sociální stát a zavedla tak v roce 2019 program podpory příjmů (tzv. Marshallův plán proti chudobě) pro 11 tis. rodin s nízkými příjmy. Kromě toho zavedla i další politická opatření na pomoc pracovníkům s nízkými příjmy ve formě záporné daně z příjmu. Úvěrový rating se u Mauricia v 2020 mírně zhoršil. Moody's změnil rating ze stabilního na negativní a současně potvrdil stupeň „Baa1“ (mírné úvěrové riziko). Další agentury Mauricius nehodnotí.

Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Růst HDP (%)	3,8	3,0	-10,4	4,4	4,8
HDP/obyv. (USD/PPP)	22 760,0	23 860,0	21 770,0	23 080,0	24 640,0
Inflace (%)	3,2	0,5	2,5	3,2	3,6
Nezaměstnanost (%)	7,0	6,7	6,2	6,3	6,5
Export zboží (mld. USD)	2,4	2,2	1,7	2,0	2,2
Import zboží (mld. USD)	5,4	5,3	3,9	4,2	4,5
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-3,0	-3,1	-2,2	-2,2	-2,2
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	1,26	1,27	1,27	1,27	1,27
Konkurenceschopnost	49/140	52/141	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	3/7	3/7	3/7	3/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, WEF

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Pandemie COVID-19 byla velkou zátěží pro státní rozpočet. Rapidně se zvýšily výdaje na zdravotní péči, systémy sociálního zabezpečení a byl zaveden fiskální balíček pro podporu podnikatelů. Schodek státního rozpočtu dosáhl historického maxima ve výši -10,4 % HDP. V roce 2021 se očekává i nadále podobně vysoký schodek kvůli pokračujícím nákladům na zdravotní péči včetně nákupu vakcín, podpoře podnikatelů a ekonomiky celkově. Veřejný dluh v roce 2020 také vzrostl a dosáhl 73 % HDP. V dalším období se neočekává, že by se snížil na požadovaných 60 % HDP.

Běžný účet platební bilance Mauricia dosahuje dlouhodobě deficitu, a to zejména kvůli vysokým dovozům. V roce 2020 se však k tomu poprvé přidal i schodek bilance služeb z důvodu propadu cestovního ruchu během pandemie COVID-19. Běžný účet se v roce 2020 zvýšil o 37,8 % na -465 mil. USD. Bilance služeb dosáhla schodku -94 mil. USD a schodek obchodní bilance se naopak mírně snížil na -2,2 mld. USD z důvodu nižší světové i domácí poptávky.

Devizové rezervy se v roce 2020 mírně snížily na 6,535 mil. USD z 6,753 mil. USD v roce 2019.

Veřejné finance	
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-10,4
Veřejný dluh (% HDP)	73,0
Bilance běžného účtu (mil. USD)	-465,0
Daně	
PO	3-15 %
FO	10-15 %
DPH	15 %

2.3 Bankovní systém

Bankovní soustava se řídí bankovním zákonem z roku 1988 a zákonem o Mauricijské bance (Bank of Mauritius - centrální banka). Oblast směnárenství se řídí zákonem o obchodnících s valutami z roku 1995. Kontrolní a řídicí roli zde hraje Odbor dozoru Mauricijské banky (Supervision Department - Bank of Mauritius).

Mauricijská centrální banka se během roku 2020 snažila podpořit ekonomické aktivity a dvakrát snížila svou úrokovou míru, celkem o 150 bazických bodů na 1,85 %.

Na Mauriciu působí dále řada pojišťovacích a finančních institucí, které se snaží pronikat i na zahraniční trhy, především do zemí východní a jižní Afriky.

Regulaci a kontrolu sektoru finančních služeb vykonává Komise finančních služeb (Financial Services Commission - FSC), která má dále za úkol regulaci a kontrolu akciového trhu, vydávání pověření k činnosti pro finanční, burzovní a pojišťovací společnosti. Další institucí činnou v oblasti finančních služeb je Agentura na podporu finančních služeb (Financial Services Promotion Agency - FSPA), která zajišťuje podporu financování obchodu, výroby a služeb.

Přehled 5 hlavních bank na Mauriciu:

- 1) AfrAsia Bank Limited - jedná se o mezinárodní banku, která zvítězila v žebříčku nejlepších bank na Mauriciu v roce 2021
- 2) Standard Bank (Mauritius) Limited - mezinárodní banka, která již působí na Mauriciu 20 let
- 3) Absa Bank (Mauritius) Limited - jihoafrická banka, která poskytuje veškeré bankovní služby na Mauriciu
- 4) Bank of Baroda - indická mezinárodní banka poskytující veškeré bankovní služby
- 5) Bank One Limited - mauricijskou-keňská banka, která se pravidelně umísťuje mezi nejlepší společnosti na Mauriciu

Další banky na Mauriciu lze nalézt na stránkách mauricijské centrální banky - www.bom.mu

2.4 Daňový systém

Mauricius má jednu z nejnižších daňových zátěží na světě a uplatňuje mnoho výjimek. Jedná se o daňový ráj.

Přehled daní:

- 1 daň z přidané hodnoty (VAT) - uplatňuje se ve výši 15 %;
- 1 daň z příjmů - je aplikována celá řada výjimek, u fyzických osob a zaměstnanců 10-15 %, vývozní společnosti 3 %, ostatní společnosti 15 %;
- 1 solidární daň - 5 %, počítá se z příjmů přesahující 3,5 mil. rupií (cca 89 073 USD);
- 1 daň z hazardních her - zahrnuje daň z loterií, kasín, sázek apod., většinou 2-10 %.

Na Mauriciu byla zavedena tzv. záporná daň z příjmů (NIT), která naopak umožňuje mauricijským občanům získat státní podporu, pokud mají měsíční plat nižší jak 9900 mauricijských rupií (cca 251 USD).

Z důvodu pandemie COVID-19 se očekává, že Mauricius zavede nové daně či zvýší stávající daně, aby zvýšil příjmy do státní pokladny.

Přehled k daním je zveřejněn na stránkách Daňového a celního úřadu - Mauritius Revenue Authority (MRA).

3 Obchodní vztahy s EU a ČR

Podkapitoly:

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 FTA a smlouvy
- 3.3 Rozvojová spolupráce
- 3.4 Perspektivní obory (MOP)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Na trhy EU směřuje 58 % exportů z Mauricia a přístup na tyto trhy představuje pro vládu i soukromý sektor na Mauriciu prioritu. V roce 2020 dosáhla celková hodnota vývozu EU na Mauricius 806,1 mil. EUR, meziročně se snížila o 34,09 % a představovala podíl 24,8 % na celkových dovozech Mauriciu. Naopak celková hodnota dovozu z Mauricia do EU dosáhla v roce 2020 hodnoty 516,5 mil. EUR a představovala jen mírný pokles o 15,7 % oproti roku 2019 a podíl na celkových vývozech Mauriciu byl 38,7 %.

Obchodní výměna s EU (mil. EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z EU (mil. EUR)	979,0	1 223,2	806,1	N/A	N/A
Import do EU (mil. EUR)	599,7	612,8	516,5	N/A	N/A
Saldo s EU (mil. EUR)	-379,3	-610,4	-289,6	N/A	N/A

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

V roce 2020 byl zaznamenán výrazný pokles českého exportu na Mauricius. V přechodných letech byla postupná tendence nárůstu českého exportu a snižování obchodního deficitu, ale v roce 2020 se projevil opačný efekt. Celková hodnota českého exportu v roce 2020 dosáhla 135,21 mil. CZK. Mauricijské dovozy se také snížily, nicméně jen mírně a v roce 2020 dosáhly 225,65 mil. CZK. Hlavními vývozními položkami na Mauricius jsou tradičně bavlněné tkaniny, procesorové jednotky, přenosná zařízení pro aut. zpracování dat, čelní lopatové nakladače, sušenky, keramická umyvadla, chladicí vitríny, elektrické sestavy a osobní automobily. Na straně mauricijských dovozů do ČR se tradičně objevuje pánské a dámské oblečení, tuňák, třtinový cukr, rum, procesory a programovatelné paměťové řídicí prvky.

Obchodní výměna s ČR (mil. CZK)

	2018	2019	2020	2021	2022
Export z ČR (mil. CZK)	224,58	260,61	135,21	N/A	N/A
Import do ČR (mil. CZK)	236,76	255,38	225,65	N/A	N/A
Saldo s ČR (mil. CZK)	-12,18	5,23	-90,44	N/A	N/A

Zdroj: ČSÚ

3.2 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

V r. 2009 byla mezi EU a Mauriciem, Zimbabwe, Madagaskarem, Seychelami sjednána tzv. přechodná Dohoda o ekonomickém partnerství - interim Economic Partnership Agreement (EPA), která začala být předběžně prováděna od 14. května 2012. Jednání o plnohodnotné Dohodě o

ekonomickém partnerství (EPA) mezi EU a státy bloku ESA (státy východní a jižní Afriky - Mauricius, Džibutsko, Etiopie, Eritrea, Komory, Madagaskar, Malawi, Súdán, Seycheli, Zambie a Zimbabwe) zatím příliš nepokročila.

Smlouvy s ČR

Mezi ČR a Mauricijskou republikou je uzavřena **Dohoda o podpoře a vzájemné ochraně investic z roku 1999**, která je v platnosti od 27. 4. 2000.

Dne 18. srpna 2015 podepsali v Port Louis velvyslankyně Blanka Fajkusová a tajemník kabinetu a vedoucí státní služby Sateeaved Seebaluck **Dohodu o letecké dopravě mezi ČR a Mauriciem**.

3.3 Rozvojová spolupráce

Česká republika poskytuje finanční prostředky prostřednictvím rozvojové spolupráce EU, nerealizuje však na Mauriciu žádné bilaterální rozvojové projekty.

3.4 Perspektivní obory (MOP)

Mauricius není zařazen do skupiny zemí, pro které se připravuje mapa oborových příležitostí (MOP).

4 Kulturní a obchodní jednání

Podkapitoly:

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

4.1 Úvod

Mauricius představuje křižovatku, na které se setkávají evropské a asijské (především indické) zvyklosti při obchodních jednáních. Převažuje právě indický styl s ohledem na významnou část populace pocházející z Indie - a to jak hinduistickou, tak i muslimskou. Oproti jednání v Indii a Pákistánu je však Mauricius více ovlivněn evropským stylem, zvláště francouzským. Přestože byl Mauricius britskou kolonií, značný vliv, a to i jazykový, zanechali původní kolonizátoři z Francie. Hlavním používaným jazykem je tedy francouzština, po ní následuje angličtina a další místní jazyky.

4.2 Oslovení

Pro oslovení mauricijských partnerů se doporučuje podobný způsob jako v Evropě, tedy pomocí emailu a zatelefonování. V této digitální době se i doporučuje požádat o videokonferenci a představit tak svou společnost a produkt v rámci moderních platform - MS Teams, Zoom či Google Meet.

Na schůzce je běžné vykání s ohledem na hlavní používaný jazyk francouzštinu a na formální přístup k obchodnímu partnerovi. Je běžné následovat evropské zdvořilostní způsoby jednání s potřešením ruky při představování.

Při představování se na Mauriciu nepoužívá "Your Excellency" pro každého ministra či náměstka. Toto oslovení je rezervováno pro prezidenta, vice prezidenta a dále velvyslance. Pro prezidenta se navíc ještě připojuje "Sir". Ministři jsou písemně osloveni "The Honorable" či ve zkratce "The Hon" a ústně pak bez členu "Honorable". Podle vystudovaného oboru se často přidává i "Dr" před čestným titulem.

4.3 Obchodní schůzka

Ideální čas pro oficiální jednání na Mauriciu je dopoledne a je vhodné pozvat partnera i na pracovní snídani. Pro neformální jednání se doporučuje pozvat partnera na pracovní večeři do některé z místních restaurací. Přijetí u partnera doma není při prvních ani pozdějších kontaktech obvyklé.

Obchodní jednání je podobné indickým zvykům s evropskými prvky. Obchodní partneři jsou většinou dochvilní a zakládají si na formální styl oděvu a jsou velmi dobře připravení na obchodní jednání.

Řada Mauricijců, kteří zastávají vyšší posty ve státní správě či ve vedení soukromých subjektů, pochází ze společensky úspěšně etablovaných, často vlivných a finančně dobře zajištěných rodin. Často bývají absolventy či mají dokonce akademické tituly z jedné či více prestižních světových univerzit. Afričané si obecně cení dosažení vysokého společenského statusu, což ti úspěšní demonstrují nápadným důrazem na okázalost a materiální sebezprezentaci.

Při oficiálních jednáních se očekává upravený zevnějšek, oblek s kravatou a s uzavřenou společenskou obuví a pro ženy kostýmek.

Je zdvořilé přinést malý dárek obchodnímu partnerovi a prezentovat tak tradiční české produkty (sklo, pivo, víno, becherovka či další). Na Mauriciu není problém s konzumací alkoholu v odpoledních a večerních hodinách, velmi běžné je bílé a červené kvalitní víno.

4.4 Komunikace

Při jednáních je preferován francouzský jazyk oproti anglickému, který však všichni také ovládají. Nepsaným lidovým jazykem je místní kreolština, ve které se mísí prvky francouzštiny s dalšími jazyky z Indie, Madagaskaru a afrických zemí. Významná část podnikatelů je čínského původu, především z jihozápadní Číny.

4.5 Doporučení

Jako nejvhodnější postup při vstupu na trh se jeví obrátit se s nabídkou spolupráce na prověřeného místního partnera, firmu, jež působí v oboru zájmu na Mauriciu. Společník by měl být schopen zajistit odpovídající přijetí, program a doprovázet společnost na schůzky.

Dále je vhodné se obrátit na státní agenturu Ekonomickou rozvojovou radu (EDB), která spadá pod Ministerstvo financí, hospodářského plánování a rozvoje Maurícia, a která byla založena v roce 2018 za účelem podpory obchodu, investic a usnadňování kontaktů mezi místními a zahraničními podnikateli.

Pro pomoc při B2G spolupráci (tzn. spolupráce s místními ministerstvy a státními institucemi) je doporučeno se obrátit na Zastupitelský úřad České republiky v Pretorii na obchodně-ekonomický úsek. Vedle toho je také možné se obrátit na honorárního konzula České republiky na Mauriciu.

4.6 Státní svátky

Státní svátky:

- 1 1. ledna - Nový rok
- 1 čínský jarní festival (pohyblivé)
- 1 1. února - svátek na památku zrušení otroctví
- 1 Thaiposam Cavadee (pohyblivé)
- 1 Maha Shivaratree (pohyblivé)
- 1 12. března - státní svátek
- 1 Ougadi (pohyblivé)
- 1 Velký pátek (pohyblivé)
- 1 1. května - svátek práce
- 1 15. srpna - Nanebevzetí P. Marie
- 1 Ganesh Chaturthi (pohyblivé)
- 1 Divali (pohyblivé)
- 1 Eid- Ul- Fitr (pohyblivé)
- 1 2. listopadu - svátek na památku příjezdu prvních otroků
- 1 25. prosince - svátek vánoční

Úřední hodiny:

- 1 banky - pondělí až čtvrtek 9:15–15:15, pátek 9:15–17:15, v sobotu zavřeno
- 1 obchody - pondělí až sobota 9:30–17:30 (některé v sobotu odpoledne mají zavřeno), většina obchodu je v neděli a o svátcích zavřena (různé dle města a oblasti)
- 1 státní instituce - pondělí až pátek 8:30–16:00 a v sobotu 9:15–11:15

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

5.1 Vstup na trh

Mauricijský trh je trhem poměrně vyspělým. Na trhu je přítomna většina globálních firem. Preciznost a solidnost ve vzájemné spolupráci jsou samozřejmostí a hrají roli také kulturní zvyklosti. U zboží spotřebního charakteru dává většina firem přednost napojení bezprostředně na výrobce z důvodu úspory nákladů na prostředníky. U ostatních produktů se doporučuje dodávat zboží přes místního agenta/distributora.

Registrace dovozců a vývozců probíhá online na stránkách **Mauricijské příjmové instituce** - Mauritius Revenue Authority, www.mra.mu.

Při dovozu jakéhokoliv zboží je nutno projít celním odbavením, při vývozu vyplnit exportní deklaraci. Postup při dovozu zboží na Mauricius včetně vývozu zboží přehledně prezentuje na svých stránkách Mauricijská příjmová instituce (www.mra.mu) a uvádí veškeré nezbytné opatření, dokumenty a výši celních sazeb pro jednotlivé produkty. Mauricius je otevřenou ekonomikou, a proto i celní zatížení při dovozu není tak vysoké. Výjimku tvoří produkty vyráběné na Mauriciu.

Dovozní omezení je uplatňováno u těchto vybraných produktů:

- 1 Potraviny
- 1 Zemědělská produkce (ovoce, zelenina, květiny, semínka)
- 1 Léky
- 1 Živá zvířata - veterinární / karanténní řízení
- 1 tabák - Tobacco Board
- 1 čaj - Tea Board
- 1 hračky
- 1 a některé další spotřební položky (např. železné tyče, elektrické kabely) - Mauricijský normalizační úřad (Mauritius Standards Bureau)

Kompletní seznam lze stáhnout na tomto odkazu: <https://www.mra.mu/download/ProhibitedRestricted.pdf>

Informace k zakázaným produktům při dovozu a vývozu:

Mezi produkty zakázané pro vývoz z Mauricia patří:

- Produkty národního dědictví - jedná se o produkty/zboží uvedené v § 12 a v Příloze zákona o Fondu národního dědictví z roku 2003, bez předchozího souhlasu Rady Fondu národního dědictví.
- Měď exportována jako šrot - rafinovaná měď a slitiny mědi, surové, zařazené pod celním kódem H.S 7403 vyvážené jako šrot, měděný odpad a šrot zařazený pod celním kódem H.S 7404.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Mauricius si udržuje svou pozici nejlépe „**business friendly**“ země subsaharské Afriky a mauricijská vláda v roce 2019 zintenzivnila úsilí

k implementaci opatření na podporu podnikání a přilákání investic do klíčových vývozních oblastí. Na konci července 2019 byl zveřejněn **zákon pro usnadnění podnikání** (tzv. **Business Facilitation Act**), který pozměnil mnoho nařízení a legislativu. Tento zákon usnadnil obchodování a placení tržních poplatků, ustanovil Odbor firemní a obchodní registrace - CBRD (odbor Ministerstva financí) jako jedno kontaktní místo pro podnikatele a investory (tzv. one stop shop), urychlil vydávání stavebních povolení a obchodní licencí a představil novinky týkající se povolení k pobytu.

Na Mauriciu je možné založit 4 typy společností:

- 1 **Tuzemská společnost (Domestic Company)** - má sídlo a podniká na Mauriciu a je možné ji založit do 2-3 dnů. Jedná se o nejjednodušší typ společnosti a je jí možné využít na různé typy aktivit. Musí mít alespoň jednoho akcionáře (i nerezidenta) a alespoň jednoho ředitele, který má bydliště na Mauriciu, a aby se společnost vyhnula daňové rezidenci jinde, musí počet ředitelů s bydlištěm na Mauriciu přesáhnout počet ředitelů nerezidentů. Společnost má povinnost platit daň z příjmů právnických osob.
- 1 **Autorizovaná společnost (Authorized Company)** - jedná se o nový typ společnosti, který nahradil GBC 2. Tato společnost může požádat o povolení své činnosti, pokud většinu akcií či skutečný podíl drží či kontroluje osoba, která není občanem Mauricia a současně provozuje obchodní činnost mimo Mauricius a má skutečné vedení také mimo Mauricius. Společnost nesmí provozovat - bankovníctví, finanční služby a různé manažerské a správcovské služby. Společnost musí mít alespoň jednoho akcionáře a daň z příjmu právnických osob platí jen z příjmů pocházejících z Mauricia.
- 1 **Global Business Company (GBC)** - nahradila původní GBC1 a vztahuje se na jakékoliv obchodní aktivity na Mauriciu i mimo něj. Musí mít alespoň jednoho akcionáře (i nerezidenta) a alespoň 2 ředitele s bydlištěm na Mauriciu. Skutečné řízení musí být provozováno z Mauriciu, kde také musí mít své sídlo. Platí daň z příjmu právnických osob.
- 1 **Společnost chráněných buněk (Protected Cell Company)** - samostatný právní subjekt a buňky nejsou samostatnými právními subjekty, které by byly od něj odděleny. Vždy existuje jedno jádro a několik buněk. Společnost musí mít sídlo na Mauriciu, alespoň jednoho akcionáře a minimálně 2 ředitele s bydlištěm na Mauriciu. Skutečné řízení musí být z Mauricia a zdanění je stejné jako u GBC s tím, že každá buňka je zdaněna samostatně.

Více informací k zahájení podnikání na Mauriciu je uveden na odkazu webových stránek Ekonomické rady pro rozvoj (EDB).

5.3 Marketing a komunikace

Vzhledem k vyspělosti mauricijského trhu jsou propagace, marketing a reklama jedním ze základních předpokladů úspěchu na trhu. V tomto oboru působí řada specializovaných firem a asociací, které jsou schopny poskytovat servis na vysoké profesionální úrovni.

Mezi významné PR a reklamní agentury patří:

- 1 Maluti Communications - specialista na komunikaci společností s veřejností, založená na Mauriciu v roce 2003, web: www.maluti.mu
- 1 Concrete Agency - specialista na PR komunikaci, web: www.concreatepr.mu
- 1 Global Integrated Digital Agency - specialista na digitální komunikaci, marketingové a brandingové kampaně, web: www.smartmedia.agency
- 1 Blast BCW - hlavní PR agentura, komunikační a mediální služby, branding, web: www.blast.mu

Na Mauriciu nenajdeme mnoho pravidelných veletrhů a výstav, i když se postupně stává stále oblíbenější destinací pro kongresy a konference, alespoň v rámci afrického kontinentu.

Informace o nadcházejících akcích lze nalézt na stránkách Ekonomické rady pro rozvoj EDB a to včetně obchodních misí z Mauricia na veletrhy v jiných zemích.

Výstaviště na Mauriciu: Swami Vivekananda International Convention Centre - SVICC.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Legislativní rámec pro prosazování práv duševního vlastnictví byl na Mauriciu zpočátku stanoven na ochranu autorských práv, ochranných známek, patentů - patentový zákon z roku 1875; zákon o ochranných známkách z roku 1868 a autorský zákon z roku 1956 tvoří nejstarší právní předpisy. Mechanismus prosazování práv duševního vlastnictví se změnil v roce 1995, kdy dohoda TRIPS (Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví) Světové obchodní organizace vstoupila v platnost. V zájmu konformnosti a principů založených v TRIPS, došlo k přijetí následujících právních norem:

- 1 autorský zákon, přijatý v roce 1997;
- 1 zákon o patentech, průmyslových vzorech a ochranných známkách z roku 2002;
- 1 zákon o ochraně před nekalými praktikami (průmyslového vlastnictví) z roku 2002;

- 1 zákon o designu (topografie) integrovaných obvodů z roku 2002;
- 1 zákon o zeměpisných označeních z roku 2002.

Institucionální rámec pro prosazování práv duševního vlastnictví je tvořen několika orgány. Úřad průmyslového vlastnictví, odbor pod záštitou Ministerstva zahraničních věcí, mezinárodního obchodu a regionální spolupráce, je zodpovědný za zpracování registrace patentů, ochranných známek a průmyslových vzorů. Soudní dvůr pro průmyslové vlastnictví rozhoduje o případech jako je např. odmítnutí žádosti o registraci s možností odvolání se k Nejvyššímu soudu.

Pokud jde o autorská práva, Mauricijská společnost autorů (Mauritius Society of Authors) spravuje majetková práva vlastníků autorských práv a výlučné licence; uděluje povolení k používání chráněných děl a je zodpovědná za sběr a vyplácení autorských honorářů. Kromě toho Ministerstvo umění a kultury provozuje tzv. Copyright Desk odpovědnou za informování veřejnosti a registrace autorských práv.

K prosazování práv duševního vlastnictví je celní oddělení Finančního úřadu Mauricia oprávněno zadržet zboží podezřelé z padělků při vstupu do země, a to za předpokladu, že vlastník ochranné známky podstoupil předchozí registrační postupy.

Podrobné informace, vč. připravovaných legislativních změn a praktického návodu pro firmy ke stažení naleznete na stránkách vládního obchodně-informačního portálu.

5.5 Trh veřejných zakázek

Oblast veřejných zakázek na Mauriciu je upravena zákonem Public Procurement Act z r. 2006 ve znění pozdějších novel a navazujících právních aktů.

Vypsání veřejné zakázky jsou zveřejňovány na centrálním portále k veřejným zakázkám.

Vedle Úřadu pro veřejné zakázky, který spadá pod Ministerstvo financí a hospodářského rozvoje, dohlíží na tuto oblast také Centrální rada pro veřejné zakázky (na webových stránkách naleznete popis procesu zadávání veřejných zakázek na Mauriciu).

Systém veřejných zakázek je elektronický a představuje nejvyspělejší systém tohoto druhu v Africe.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Pokud se česká firma dostane do obchodního sporu s firmou na Mauriciu, je užitečné využít poradenské asistence místní právní kanceláře, která je na praktické úrovni dobře seznámena s lokálními zvyklostmi a právem. Na Mauriciu je nezávislý systém soudnictví, který je rychlý a kvalitní a v mezinárodním srovnání dosahuje vysoké kvality.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Před cestou vřele doporučujeme zaregistrovat se v systému DROZD MZV ČR.

S platností od 28.5.2009, kdy byla podepsána dohoda mezi členskými státy EU a Mauriciem, mohou občané ČR pobývat na území Mauricia bez víz maximálně po dobu 3 měsíců během šestiměsíčního období, které se počítá od prvního data vstupu na Mauricius. Bezvízový styk se týká všech nevýdělečných typů pobytu za splnění následujících podmínek - předložení platného zpátečního cestovního lístku - prokázání dostatku finančních prostředků na úhradu nákladů pobytu (100 USD na den) - prokázání platné rezervace hotelu nebo zájezdu - rezervace hotelu může být nahrazena zvacím dopisem - cestovatel nesmí figurovat na seznamu osob, které jsou pro Mauricius nežádoucí.

Doporučuje se před cestou ověřit u zastupitelského úřadu Mauricia, zda se podmínky pro cestování nezměnily. Viz také stránka MZV ČR k cestování na Mauricius.

Rostliny, semena, čerstvé ovoce a květiny musí být deklarovány celním úřadům a podléhají prohlídce; dovozní povolení musí být obdrženo od Ministerstva zemědělství Mauricia před jejich dovozem. Tatáž dovozní procedura platí pro zvířata, která musejí projít karanténou. Platí přísný zákaz odchytu/sběru a vývozu divoce žijících živých zvířat a rostlin. Na dovoz a vývoz zbraní a střeliva je nutno mít povolení.

Časový posun: + 3 hodiny, v době letního času +2 hod

Všeobecně se hovoří francouzsky, na úřadech, hotelích a restauracích také anglicky (oficiální jazyk).

Mezinárodní provolba na Mauricius je: +230

Roční teploty: letní měsíce (od listopadu do dubna) od 25°C do 33°C na pobřeží a od 20°C do 28°C na centrální plošině, teplota moře 27°C; zimní měsíce (od května do října) od 18°C do 24°C na pobřeží od 13°C do 19°C na centrální plošině, teplota moře 22°C. Od listopadu do března se mohou tvořit tropické cyklóny a období dešťů je od ledna do března.

Pro cestovatele se doporučuje využít služeb místní taxikářů či si pronajmout vlastní vůz. Veřejná doprava může být pro cizince komplikovaná. Kriminalita na Mauriciu není příliš vysoká, nicméně se doporučuje dodržovat základní pravidla bezpečného chování, tzn. zbytečně na sebe neupozorňovat, dávat si pozor na cennosti v kapsách v zaplněných prostorech a na odložené věci na pláži a po setmění vycházet obezřetně.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Cizinci ve věku od 20 do 60 let na Mauriciu mohou zpravidla pracovat v oblastech, ve kterých není dostatek domácí kvalifikované pracovní síly. Informace o dalších podmínkách a o postupu žádosti o pracovní povolení jsou dostupné na stránkách organizace tzv. **Employment Division Work Permit Unit** spadající pod mauricijské ministerstvo práce, průmyslových vztahů a zaměstnanosti.

Na stránkách organizace **Mauritiusjob** spadající pod mauricijské ministerstvo práce, průmyslových vztahů a zaměstnanosti lze najít nabídky volných pracovních pozic.

Minimální mzda je nyní stanovena na 11 700 rupií za měsíc (cca 270 USD) a průměrná zda se pohybuje okolo 46 400 rupií za měsíc (cca 1 072 USD).

Jako v jiných afrických zemích je možnost si vybrat zdravotní pojištění od různých agentur dle vlastních potřeb. Stát podporuje slabé a zranitelné domácnosti sociálními balíčky.

5.9 Veletrhy a akce

Na Mauriciu nenajdeme mnoho pravidelných veletrhů a výstav, i když se postupně stává stále oblíbenější destinací pro kongresy a konference, alespoň v rámci afrického kontinentu. Informace o nadcházejících akcích lze nalézt na stránkách Ekonomické rady pro rozvoj EDB a to včetně obchodních misí z Mauricia na veletrhy v jiných zemích.

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Pro Mauricius je akreditováno Velvyslanectví ČR v Pretorii, v Jihoafrické republice:

Velvyslanectví České republiky v Pretorii (Embassy of the Czech Republic in Pretoria)

Fyzická adresa: 936 Pretorius Street, Arcadia, Pretoria

Poštovní adresa: P.O.Box 13671, Hatfield 0028, Pretoria, South Africa

tel: 0027-12-431 2380

fax: 0027-12-430 2033

e-mail: pretoria@embassy.mzv.cz

web: www.mzv.cz/pretoria

facebook: <https://www.facebook.com/EmbassyOfTheCzechRepublicInPretoria>

Velvyslanec: **JUDr. Pavel Řezáč**

Ekonomický úsek: Ing. Kristýna Maina Chvátalová

tel.: 0027-12-431 2385, 0027-12-431 2389

e-mail: Commerce_Pretoria@mzv.cz

Země akreditace: Jihoafrická republika, Angola, Botswana, Lesotho, Madagaskar, Mauricius, Namibie, Eswatini, Mosambik

ZÚ ČR v Pretorii se nachází cca 55 km od mezinárodního letiště v Johannesburgu (O.R. Tambo).

GPS: S 25°44,708'; E 28°13, 566'

Adresa honorárního konzulátu ČR na Mauriciu:

Honorary Consulate of the Czech Republic

St. James Court Building, Ground Floor St. Denis Street

Port Louis

Mauritius

Honorární konzul:

p. **Gulshan JUGROO**

Tel: +230 206 3988

Fax: +230 206 3990

E-mail: portlouis@honorary.mzv.cz; aeromru@intnet.mu

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Tísňové volání:

- 1 policie - 999 nebo 112
- 1 zdravotní záchranná služba - 114
- 1 hasiči - 115

Na stránkách mauricijské policie lze nalézt další významné kontakty v případě nouze.

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 Government of Mauritius - vládní stránky, rozcestník na jednotlivá ministerstva
- 1 Economic Development Board - Ekonomická rozvojová rada pro podporu vývozu a investic
- 1 Mauritius Chamber of Commerce and Industry - Obchodní a průmyslová komora
- 1 MauriciaBOM (Bank of Mauritius) - centrální banka
- 1 Statistics Mauritius - statistický úřad
- 1 SIC (State Investment Corporation) - vládní investiční korporace
- 1 Mauritius Freeport Authority (MFA) - bezcelní sklad
- 1 Celní a daňový úřad
- 1 Burza - Stock Exchange of Mauritius
- 1 Mauricius na stránkách Africké rozvojové banky - www.afdb.org/en/countries/southern-africa/mauritius